

שוורץ דוד
979168

בן בתיה ושרגא

נולד ב- י"ב סיוון תשי"ח 19.6.1948

התגייס לצה"ל ב- 3.5.1966

שרת בחטיבת גולני (1)

נפל ב- י' בחשוון תשנ"ז 23.10.1996

מפציעה ממלחמת ששת הימים.

שוורץ דוד,

בן בתיה וייסר ושרגא. נולד ב-י"ב בסיוון תש"ח (19.6.1948) בבית-היולדות "רמת מרפא" ברמת-גן.

בארץ התנהלה מלחמת הקוממיות. במהלך הלידה הופצץ בית-היולדות ונפגע מהפצצה אווירית של מטוסים מצריים.

כאשר היה דוד בבטן אמו שלטו הבריטים בארץ. חיי האם ועוברה היו בסכנה מדי יום ביומו. האם הגיעה לעבודתה במפעל חיוני בדרכי מחתרת קשות ומסוכנות תוך הפרה והתעלמות מהעוצר שהוטל על האוכלוסייה.

דוד נקרא על שם סבו, אבי אביו, דוד שורץ שהיה מנהל בית-ספר עברי בגולה. דוד נמנה על ראשוני הילדים שנולדו במדינת ישראל העצמאית ומספרו ברישום האוכלוסייה הוא 284 (ת.ז. 00158502).

דוד החל את חוק לימודיו בבית-הספר היסודי ע"ש ח.נ.ביאליק בתל-אביב וסיים את לימודיו ברמת-גן שכן ההורים עקרו לדירת הסבתא בבני-ברק.

דוד לא הצטיין בלימודיו למרות רמת-המשכל הגבוהה שלו והעדיף לקרוא ספרים ולנגן בגיטרה.

ערב גיוסו לצה"ל עבד דוד לפרנסתו כשליח בתל-אביב ונקלע לאירוע חמור. בית המשרדים הגדול של "צים" בקרן הרחובות נחלת-בנימין ושדרות רוטשילד בת"א עלה באש ולכודים רבים בתוכו זעקו לעזרה. דוד נכנס לבנין פעמים אחדות תוך סיכון חייו והציל מספר אנשים. הוא הסתלק מהמקום ופעולתו לא נודעה בציבור.

בתאריך 3.5.1966 גויס דוד לצבא. לאחר הטירונות הוצב לקורס מפקדי-כיתות, לא סיים את הקורס והועבר לקורס קשר. הוא הוסמך כקשר-כוון ושובץ לחטיבת גולני. פרטי שירותו הצבאי אינם ידועים. דוד נותר יחיד בבית-ההורים לאחר שאחותו נישאה בשנת 1963 והוא לא הרבה לשוחח עם הוריו הקשישים על חוויות-הצבא.

בחטיבת גולני השתתף דוד במלחמת ששת הימים בקרבות הגולן. לאחר תום המלחמה לא התקשר להוריו והם סברו כי נפל בקרב. למעשה, כפי שסופר להורים, הוא נותר היחיד מאנשי צוותו ועסק בהסתרת גופות חבריו ומפקדיו מחשש להתעללות האויב. בתקופת ההישרדות הזו ניזון מאוכל סורי וסבל מזיהום חמור בכבד. הוא אושפז בבית-חולים והחלים מן הפגיעה הגופנית. בשל מצב בריאותו הוצב כמרכזן בסיני ונאבק לחזור לתפקיד קרבי בחטיבה. התנהגותו בשוך הקרבות ולאחר מכן בתקופת שרותו האחרונה עד השחרור, הייתה מוזרה ביותר אך לא הובנה כראוי. דוד שוחרר בתום שרותו הצבאי ב-1.5.1969.

דוד בקש להתגייס למשמר-הגבול ועמד בבדיקות רפואיות קפדניות. הוא נמצא מתאים לשרות אך הוא לא התייצב למשמר-הגבול ודלג ממקום עבודה למשנהו כשהתנהגותו התוקפנית והמוזרה מעוררת תמיהה ובלתי מובנת.

בדיקות רפואיות חוזרות ונשנות, חוות-דעת של מומחים והצטברות מקרים יוצאי-דופן בהתנהגותו של דוד הביאו בסופו של דבר לאבחנה כי לקה במהלך המלחמה במחלת-נפש חמורה - סכיזופרניה פרנואידית. משרד-הביטחון הכיר בו כנכה צה"ל וקבע לו מאה אחוזי נכות לצמיתות. הפגיעה הוכרה כנובעת משרותו הצבאי במלחמה.

דוד אושפז במספר בתי-חולים פסיכיאטריים (גהה, שלוותה, באר-יעקב) במחלקות פתוחות וסגורות ועל אף מאמצי הרופאים ומגוון התרופות שהוא נטל לא חלה כל הטבה במצבו והוא התדרדר משנה לשנה. לבסוף הועבר דוד ב-28.12.1980 לסנטוריום בנתניה ושם הוא שהה עד יום מותו ב-י' בחשוון תשנ"ז 23.10.1996.

דוד נקבר למחרת יום מותו, ב-24.10.1996, בבית-הקברות החדש של מקום מגוריו ברמת-השרון. על קברו הונחה מצבה צבאית מטעם משרד הביטחון.

אחיינו של דוד, דורי פלד, בנם של אחותו וגיסו, שיחק עם דוד בילדותו, ביקר אותו בכל מוסדות האשפוז, ולאחר מותו - הקדיש לזכרו את עבודת המוסמך שלו בתחום הביוכימיה הקלינית שהוגשה לאוניברסיטת תל-אביב וזכתה לציון "מעולה".

חטיבת גולני במלחמת ששת הימים קרבות ההבקעה ברמת הגולן

משימות החטיבה במלחמת ששת הימים (יוני 1967)

במלחמת ששת הימים נועדה חטיבת גולני, חטיבה מס' 1, בחטיבת חי"ר סדירה מאומנת וניידת, לפעול במסגרת מאמץ ההבקעה העיקרי של פיקוד צפון, לפרוץ בעקבות חטיבה 8 בצפון רמת הגולן ולכבוש בהתקפה דרגדודית את כל המוצבים הסוריים ממערב למתחם זעורה: תל-פאח'ר ובוג'ר-בביל הסמוכים ל"דרך הנפט" ושולטים באש ובתצפית על "דרך הפטרולים" הסורית והמוצבים שלאורכה: פחריית, תל-עזיאת וח'ירבת-א-סודה. לצורך ביצוע משימת ההבקעה בשטח חרי תלול וקשה לתנועה מול מוצבים סוריים חזקים הבנויים כ"יעדים מבוצרים" קיפודיים, מוגנים בתעלות-קשר היקפיות, גידור ומיקוש, תוגברה חטיבת גולני בוחל"מים נוספים ובשתי פלוגות טנקים מדגם שרמן מ-51 משופר מגדוד סא"ל אמנון מחטיבה 37. ברומנית נשלח גדוד "אריות הגולן", גדוד ביה"ס למ"כים של החטיבה בפיקוד סא"ל משה יוסף, לתגבר את החטיבה הממוכנת בפיקודו של אל"מ אורי רום ולסייע לה במשימתה: כיבוש שכם בידת השומרון.

גדוד המכמ"ת (גדוד מרגמות כבדות) בפיקודו של אלי עשת נשאר ת"פ החטיבה בשטחי הכינוס שלה בצפון עמק החולה.

קרב ההבקעה בצפון הגולן: "כוחות ומשימות"

הכוחות "כוחות ומשימות" של חטיבת גולני ערב קרב ההבקעה בצפון הגולן, גובשה עלידי המח"ט אל"מ יונה אפרת וקציני-המטה האחרים כדלקמן: גדוד "ברק" בפיקודו של סא"ל משה (מוסה) קליין, עם 19 זחל"מים ר-9 טנקים יכבוש כ"פעולה מקדימה" את מוצב תל-פאח'ר מעורפו, ע"י פלוגות א' רג', לאחר איגוף עמוק מגוד-אל-עסכר אל "ציר הנפט". פלוגה ב', מוקטנת, תגלוש מתל-פאח'ר (לאחר כיבושו ע"י פלוגות א' רג') מכיוון מזרח למערב ותכבוש את מוצב-החוף הכיתתי בורג-בביל. רק לאחר כיבוש תל-פאח'ר ובוג'ר-בביל עלידי לוחמי "ברק", ינוע גדוד "הבוקעים הראשון" בפיקוד סא"ל בני ענבר מגוד-אל-עסכר צפונה, על "דרך הפטרולים הסורית" ויכבוש את מוצב החוף פחריית, ואחר-כך את המוצב הפלוגתי הגדול תל-עזיאת. שני המוצבים ייכבשו מעורפת מצד מזרח. הגדוד השלישי של החטיבה, גדוד "גדעון", בפיקוד סא"ל פנחס (אלוש) נוי, נועד "לנצל הצלחה" ולפעול בשלב השני. לנוע בין תל-פאח'ר ותל-עזיאת לאחר כיבושם ולכבוש את מוצב-החוף איסודה ואת מחנות הבניאס. פלוגת הסיוע בפיקוד סרן ראובן (רובקה) אליעז נשמרה כעתודה כללית.

קרב ההבקעה בצפון הגולן -

"התנועה אל היעד" (9 יוני 1967)

בצהרי יום שני, 9 ביוני, בשעה 14.30, החל קרב ההבקעה של חטיבת גולני בצפון רמת הגולן. גדוד "ברק" חצה את הגבול ליד "גבעת האם" (מצפון לקיבוץ כפר סאלד), נע מזרחה בעקבות פריצת הטנקים של חטיבה 8 (בפיקוד אל"מ אלברט מנדלר) עד גור-אל-עסכר ומשם החל בשלב "התנועה אל היעד". שלב זה היה קשה ומשובש, והתנהל תחת הפגזת סורית כבדת ביותר, מלווה באש נק"ל ונ"ט. סדר התנועה השתבש, וחל"מים וטנקים נעצרו בדרך הסלעית הקשה בגלל אש האויב או בגלל סיבות אחרות, לוחמים ראשונים, שנחרגו ונפצעו, טנפלו ופוגו לאחר, ו"ערפל-הקרב" גבר.

בשעה 15.03 החליט המג"ד סא"ל מוסה קליון, בגלל הקשיים וחאבדות הרבות בדרך אל היעד ובגלל הקושי לאתר את הדרך מעיר-אידסה אל "ציר הנפט", לוותר על האיגוף העורפי-המזרחי, ולהמשיך לנוע על "תוואי-החטיה" ולעלות על מוצב תל-פאח'ר, ישירות, חזיתית מצפון-מערב. שני לוחמים, ט' משה דרימר ו"ל ורב"ט ישראל הוברמן יבדל"א, קיבלו את צל"ש הרמטכ"ל על לחימתם בגדוד "ברק" בדרך לתל-פאח'ר בשלב התנועה אל היעד. בנותיים המתינו כל אותו זמן חיילי גדוד "הבוקעים הראשון" להשלמת משימת גדוד "ברק".

תנועה רגלית לשטחי הערכות לפני קרב ההבקעה לרמת הגולן

תמונות ילדות

תמונות מתקופת שרותו הצבאי של דוד ז"ל

14.3.1967

סוריה - מזרעת אדון 21.6.67

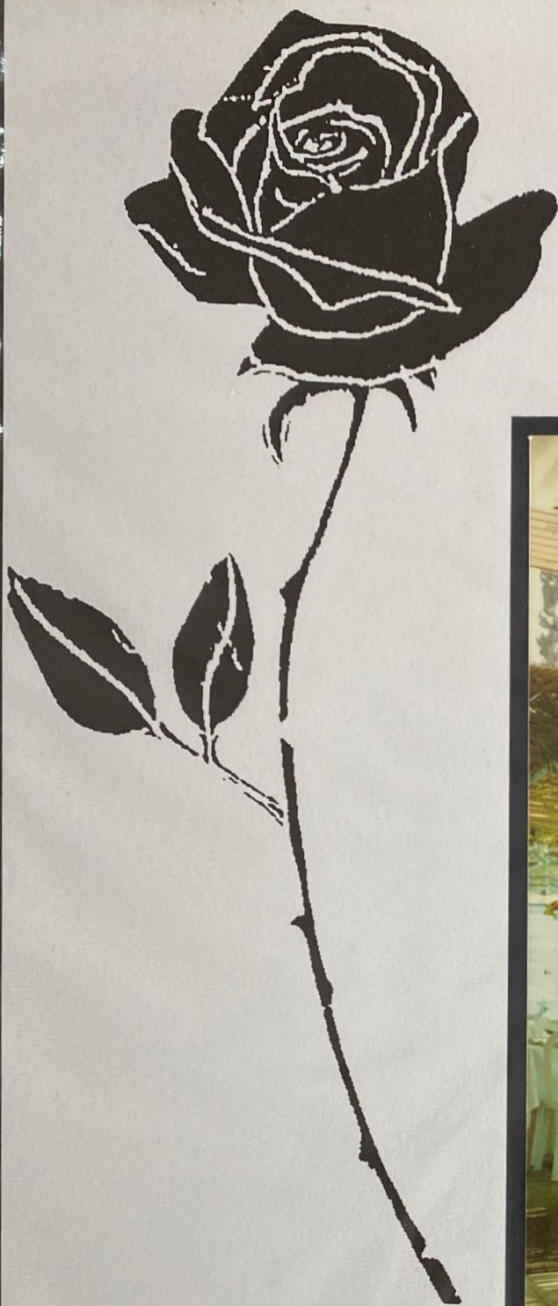
25.4.67
 ערשנו אורי ערד
 שלב טובה ואהבה, עטאנו
 שלט מילואים ופניחור מועדמות
 קסלי שם קצרות
 קרענו של קבלת העמיתים
 נאנום וכל
 ד.צ. 2909 צה"ל

השלגים, הערפל והצינה העזה חלפו. עתה שוב אינך חייב להתכרבל
 בשמיכות. ניתן לרבוץ בפתח העמדה וליהנות מקרני השמש הטובה.

חיילי קו הגולן בנוף הבזלת האפורה של הרמה - 1.3.1968

תמונות אחרונות...

חיי אדם כטיפות טל
באות מאין הסוף ואף חייקו נוסרות
באלון הבקרים צוחקות בשלל און
וצל סיפו של יום - אנוצות.

חיי אדם - כרסיסי אל,
פורצים אתהום רבה ואל חיקה צונחים
ברצח מפי צונחים אל מול חופים
ובאדות שלווה - שווים.

ארץ שיושביה היא אוכלת
וזבת חלב ודבש ותכלת
לפעמים גם היא עצמה גוזלת
את כבשת הרש.

ארץ שמתקו לה רגביה
ומלוחים כבכי כל חופיה
שנתנו לנ אוהביה כל אשר
יכלו לתת.

שב החצב לבן לפרוח
שם בדרך יחידי
והיסמין ישיב ניחוח
שדות הזמן שלה האבודים

ארץ שמתקו לה רגביה
ומלוחים כבכי כל חופיה
שנתנו לה אוהביה כל אשר
יכלו לתת.

כל אביב שהים לה סביוניה
לכסות את כל קימטי פניה
רוח קיץ עצב אבניה
ילטף באור.

שב חסתיו עם כבד עגניה
לעטוף אפור את כל גניה
והחורף את שמורות עיניה
הבוכות יסגור.

שב החצב לבן לפרוח
שם בדרך יחידי
והיסמין ישיב ניחוח
שדות הזמן שלה האבודים.

שב הסתו עם כבד עגניה
לעטוף אפור את כל גניה
והחורף את שמורות עיניה
הבוכות יסגור.

